

RICHTLIJNEN KLINISCHE STAGE

Stageverantwoordelijke: Prof. dr. Vanderfaeillie
Stagebegeleiders: mevr. M. Ravhekar, mevr. I. Robin & Dr. L. Gypen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doelstellingen en stageactiviteiten	3
Voorwaarden	4
Stagementor	5
Stagebegeleiding en stageverantwoordelijke.....	5
Uurrooster en aanwezigheden	6
Zoekproces naar een stageplaats	7
<i>Eerste briefing</i>	7
<i>Inventaris Klinische Stageplaatsen</i>	7
<i>Het aanbrengen van een nieuwe stageplaats</i>	8
<i>Oriënteringsgesprek</i>	8
<i>Solliciteren naar een stageplaats</i>	8
<i>Melding start op stageplaats</i>	9
Stageovereenkomst.....	9
Verzekering	10
Beoordeling en evaluatieformulieren.....	10
Seminaries Klinische Stages.....	13
Stageverslag	14
Beoordeling en beoordelingscriteria	16
Deontologie.....	16
Buitenlandse stages.....	16
Bijlagen: Puntenformulieren	

Inleiding

In het laatste jaar van de academische opleiding Klinische Psychologie wordt een onbezoldigde stage voorzien van 950u te presteren. Tijdens deze klinische stage krijgt de student de gelegenheid om kennis te maken met en ervaring op te doen in de praktijk van de klinisch psycholoog. Hij maakt een leerproces door waarin relevante beroepskwaliteiten ontwikkeld worden op het gebied van kennis, vaardigheden en attitude, alsook het persoonlijk functioneren onder de aandacht komt. Zo kan de stagiair zijn eigen mogelijkheden toetsen en krijgt hij de kans om het vakgebied te verkennen en specifieke interesses uit te bouwen.

De stageverlenende instellingen waar klinisch-psychologische werkzaamheden verricht worden, situeren zich in functie van de gekozen profielen en afstudeerrichting, nl. klinische (kinderen-volwassenen), orthopsychologische, cognitieve en biologische sector. Een overzicht kan gevonden worden in het document 'Inventaris Stageplaatsen' per provincie (zie Canvas). De student kiest één stageplaats uit hogergenoemd document of kan zelf een nieuwe stageplaats voorstellen.

Op de stageplaats is minstens één klinisch psycholoog/orthopedagoog minstens halftijds werkzaam die klinisch psychologisch/orthopedagogisch werk verricht. Bij voorkeur komt de student terecht in een setting waar multidisciplinair gewerkt wordt in een team van klinisch psychologen en andere beroepen. Zo kan de stagiair kennis maken met verschillende benaderingen, theoretische achtergronden en met een verscheidenheid aan werkwijzen, zoals van een Master in de Klinische Psychologie kan verwacht worden.

Ook de student die reeds beroepsactief is (al dan niet in het werkveld) dient de stage op te vatten als een onbezoldigd leerproces. Zijn/haar stage dient gepresteerd te worden op een andere dienst dan de huidige werkplek.

Doelstellingen en stageactiviteiten

De doelstellingen van de stage zijn:

- Inzicht krijgen in de functie van klinisch psycholoog, de stageverlenende instelling en aanverwante sectoren
- In toenemende mate van zelfstandigheid de taken van de klinisch psycholoog leren uitvoeren
- Basisvaardigheden m.b.t. de beroepsuitoefening ontwikkelen en optimaliseren met inbegrip van beleidsmatige en organisatorische aspecten
- Professionele vaardigheden en attitudes aanleren m.b.t. het functioneren in teamverband en in de organisatie

- Theoretische kennis en inzichten uit de wetenschappelijke opleiding tot klinisch psycholoog toepassen in de praktijk
- Inzicht krijgen in en reflecteren over het eigen functioneren met betrekking tot de uitoefening van het beroep van klinisch psycholoog.
- Kennis maken met een pakket aan administratieve taken eigen aan de stageplaats, alsmede leren nadenken over beleidsmatige en organisatorische aangelegenheden die verband houden met de desbetreffende hulpverleningsdienst en -sector.

De klinische stage moet de student voldoende leermogelijkheden bieden. In grote lijnen bestaan de taken van de stagiair uit volgende activiteiten:

- Aanmeldingsgesprekken
- Intake en anamnese
- Indicatiestelling en probleeminventarisatie
- Psychodiagnostiek
- Interventie: verschillende vormen van psychotherapie of psychologische begeleiding
- Doorverwijzing
- Schriftelijke en mondelinge rapportering
- Overleg en team- of stafvergadering
- Reflectie over zichzelf als hulpverlener en over de maatschappelijke context van de desbetreffende hulpverleningsvorm
- Preventieactiviteiten
- Vorming en bijscholing
- Literatuurstudie

Voor de klinische stages zijn de centrale onderdelen van de stage: diagnostiek en psychotherapie/begeleiding, alsook staf-, beleidsmatige, richtinggevende verantwoordelijkheden behorend bij de uitoefening van het beroep van een Master in de Klinische Psychologie.

Voorwaarden

Hou er rekening mee dat je pas stage mag lopen indien je aan de **voorwaarden** voldoet (zie opleidingsfiche). Indien je niet aan deze voorwaarden voldoet en toch de stage aanvat, dan ben je genoodzaakt om de stage alsnog stop te zetten.

Er zijn nieuwe formele criteria voor stages vanaf academiejaar 2024-2025. **VOLLEDIGE** Bachelor in Psychologie behaald (SCH of VRB of VBA) en **Geslaagd voor volgende vakken**: Gedragstherapie, Relatie- en gezinstherapie, Psychodynamische therapie, Klinische interventies kinderen en volwassenen, Psychodiagnostiek kinderen en adolescenten,

Deontologie en Psychodiagnostiek volwassenen. We bevelen sterk aan om alle andere vakken van eerste master ook te behalen.

Stagementor

De stagementor is de persoon die de student bij de werkzaamheden betreft en inzicht verschaft in het beroep van klinisch psycholoog. Hij leert de stagiair onder supervisie een substantieel deel van de genoemde taken zelfstandig uitvoeren.

De stagementor is afgestudeerd als klinisch psycholoog of klinisch orthopedagoog en heeft ten minste 3 jaar relevante werkervaring binnen de setting waar de student stageloopt. De stagementor beschikt over didactische, klinische en organisatorische eigenschappen in functie van de supervisie en de evaluatie van de student.

Tijdens de activiteiten van de student binnen de stagedienst, is steeds de stagementor of een door hem/haar gemandateerde collega op de stagedienst aanwezig. De stagementor is minimum deeltijds tewerkgesteld binnen de stageorganisatie. Wanneer de stagementor zelf niet aanwezig is, blijft hij/zij telefonisch bereikbaar en oproepbaar of zijn er duidelijk afspraken opgesteld met de student op wie beroep gedaan kan worden.

De stagementor oefent gezag uit en houdt toezicht op de werkzaamheden van de student, alsmede op de door hen opgestelde dossiers en documenten.

De mentor voorziet per week minstens 1 uur begeleidingscontact met de student in functie van supervisie.

Stagebegeleiding en stageverantwoordelijke

De eindverantwoordelijke voor de klinische stages is Prof. dr. Johan Vanderfaeillie.

Aan de VUB worden de stages gecoördineerd en begeleid door mevr. Marinka Ravhekar, mevr. Inge Robin en Dr. Laura Gypen, bereikbaar via e-mail: Marinka.Ravhekar@vub.be , inge.robin@vub.be en laura.gypen@vub.be. Gelieve steeds gericht een mail te sturen naar slechts één stagebegeleider.

Voor studenten die reeds gestart zijn met hun stage: Jullie hebben een specifieke stagebegeleider toegewezen gekregen via het online google docs formulier. Contacteer enkel je verantwoordelijke stagebegeleider.

Voor studenten die starten met hun zoektocht naar een stageplaats: Elke provincie heeft een eigen stagebegeleider. Gelieve je stagebegeleider aan te spreken volgens de provincie waar je woont of stage zal lopen (bv. rond

stagecontracten of bijkomende vragen voor het starten van de stage).

- Antwerpen + West-Vlaanderen – Mevr. Marinka Ravhekar
- Oost-Vlaanderen + Vlaams-Brabant – Mevr. Inge Robin
- Limburg + Vragen rond buitenlandse stages – Dr. Laura Gypen

Uurrooster en aanwezigheden

De totale stageduur bedraagt 950u. Bijkomend besteedt de student ook nog stagetijd aan het kiezen van een stageplaats (oriënteringsgesprek, contactname, selectieprocedure), de twee seminaries 'Klinische Stage', de seminariedag van de klinische stages met gastspreker, de rapportering van de tussentijdse evaluaties, de eindevaluatie en het schrijven van het stageverslag.

De gepresteerde stage-uren worden in overleg met de stageplaats ofwel voltijds op de stageplaats gepresteerd, ofwel door een combinatie van werk op de stageplaats en aanvullend thuiswerk (bijvoorbeeld voor het schrijven van verslagen). Middagpauzes, brugdagen en feestdagen worden nooit meegeteld als gepresteerde stage uren!

In overleg met de stagementor worden de werkuren en verlofdagen overeengekomen. In principe werkt de stagiair 4 dagen per week en dit gedurende ongeveer 32 weken. Maandagen worden in principe vrij gehouden omdat doorheen het academiejaar op maandag colleges plaats vinden op de VUB (dit betreft vakken uit de 2e master (gevalstudies), 3 seminarie dagen voor het vak klinische stages en eventueel vakken die de student nog aan het volgen is uit de eerste master). Activiteiten op de stageplek kunnen op maandag nooit als argument worden gebruikt voor een afwezigheid op de VUB en/of een andere activiteit in het kader van de universitaire opleiding.

Nogmaals, de werkuren en verlofdagen worden samen besproken tussen de student en stagementor. Dit wil zeggen dat indien de student bijvoorbeeld geen vakken meer moet afleggen in tweede master, of alle vakken in het tweede semester heeft, de student ook 5 dagen per week stage kan doen. Echter, ook dan kan dit geen argument zijn voor een afwezigheid bij vereiste aanwezigheid op de VUB en/of in het kader van een andere activiteit verbonden met de universitaire opleiding. Er kan ook gekozen worden om de stage slechts halftijds uit te voeren over een langere periode.

Stages kunnen ten vroegste starten vanaf de tweede week van juli.

Een zo groot mogelijke continuïteit moet nagestreefd worden in de stageperiode. In samenspraak met de stagementor kan afwezigheid besproken worden in functie van bv. examens, thesiswerkzaamheden, edm.

De controle op aan- en afwezigheden gebeurt door de stagementor. Bij afwezigheid moet de stagementor/de stageplaats zo snel mogelijk verwittigd

worden. In geval van ziekte, dient de student dit vanaf de 1ste dag 's ochtends te melden aan de stagementor EN dient er een doktersattest bezorgd te worden aan de stagementor. Afwezigheid vanaf dag 2 dient ingehaald te worden.

Afwezigheden dienen niet gemeld te worden aan de stagebegeleider van de VUB.

Indien op de stageplaats data verzameld worden in functie van de masterproef, moet de hieraan gespendeerde tijd ingehaald worden.

De student houdt een overzicht bij van alle gepresteerde uren en activiteiten en rapporteert dit aan de stagementor en in het stageverslag.

Zoekproces naar een stageplaats

Eerste briefing

Het stagetraject start met de informatiebijeenkomst voor de studenten van de 3^e Bachelor Klinische Psychologie op het einde van het academiejaar. Het bijwonen van deze briefing is verplicht. Het praktisch verloop van de stage wordt uitvoerig uitgelegd en verdere instructies worden gegeven. De lesopname van de eerste briefing kan achteraf herbekeken worden via Panopto op de Canvasruimte.

De student wordt wegwijs gemaakt in het klinisch werkveld. Verdere toelichting wordt gegeven bij het kiezen van een stageplaats, de kandidaatstelling, de selectieprocedure. De verschillende stagedocumenten worden doorgenomen (stageovereenkomst, evaluatieformulieren), de werkwijze bij het evalueren wordt uiteengezet, de seminaries worden besproken,...

Kortom, alles wat met de stage te maken heeft, wordt concreet uitgelegd. De studenten krijgen uitvoerig de gelegenheid om vragen te stellen tijdens deze bijeenkomst.

Tijdens de daaropvolgende zomermaanden kan de student een aanvang nemen met het oriëntatieproces voor het vinden van een geschikte stageplaats, rekening houdend met zijn individuele interessesfeer en vaardigheden. De student gaat voor zichzelf na waar hij stage wilt lopen (met welke doelgroep, in welke setting, welke klinische taken,...).

Inventaris Klinische Stageplaatsen

De inventarissen zijn gegevensbestanden van instellingen waar afgelopen jaren VUB-studenten stageliepen. Per stageplaats krijgt men een overzicht van volgende rubrieken:

- Instelling

- Dienst
- Diensthoofd
- Stagementor(s)
- Adres
- Telefoonnummer
- Setting (bv. residentieel, ambulante, 1ste of 2de lijn)
- Specificatie (problematiek die aan bod komt)
- Populatie (bv. kinderen, jongeren, volwassenen of ouderen)
- Theoretisch kader (bv. systeemtheoretisch, gedragstherapeutisch, psychodynamisch, integratief, ...)

De stageplaatsen zijn gegroepeerd per provincie. Per pagina wordt 1 stageplaats voorgesteld.

Het aanbrenge van een nieuwe stageplaats

De student kan zelf een nieuwe stageplaats voorstellen. Hiertoe maakt de student in samenwerking met de stagementor een stageplan op. Dit voorstel wordt genoteerd op het daartoe voorziene document "stageplan" dat verschillende rubrieken omvat betreffende de stageverlenende instelling en de specifieke stageactiviteiten (zie canvas).

Indien het langer dan 5 jaar geleden is dat een VUB-student stageliep in een instelling uit de inventaris, moet eveneens een online formulier "stageplan" ingevuld worden om recente gegevens te verkrijgen.

Het stageplan wordt via mail aan de stagebegeleiders bezorgd (zie p. 6), waarna het geëvalueerd wordt door de stageverantwoordelijke. Bij goedkeuring wordt de toelating gegeven tot de stage en kan een stagecontract opgesteld worden.

Oriënteringsgesprek

Om een optimale keuze te maken voor een stageplaats kan de student eventueel een individueel oriënteringsgesprek aanvragen met de stagebegeleiders. Hierin wordt gepeild naar interesses, ervaringen en verwachtingen van de student. Dit wordt in relatie gebracht tot het aanbod van de stageplaatsen.

Solliciteren naar een stageplaats

Vanaf september in de 1^e master mogen studenten beginnen solliciteren. Er wordt verwacht dat elke student zich aan deze startdatum houdt en niet individueel 'afspraken' maakt met stageplaatsen. Zo krijgt iedere student een faire kans. Solliciteren gebeurt per mail (via de contactgegevens in de inventaris) en bij 3 stageplaatsen die de voorkeur genieten van de student. De gekozen stageplaatsen worden aangegeven in het gedeelde google docs document. Zo weten andere

studenten welke stageplekken er reeds aangeschreven zijn.

https://docs.google.com/spreadsheets/d/11NOzumngPbhGcrgng37x6OIk9Cyk74GO_xyn6h0ed9M/edit#gid=0

Eens er contact is gelegd met de stageplaats, wordt de student in sommige gevallen uitgenodigd voor een gesprek. Het is belangrijk dat in dit sollicitatiegesprek de wederzijdse verwachtingen duidelijk gesteld worden en dat vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd worden. Tijdens dit kennismakingsmoment worden contactgegevens gedeeld om het stagecontract in orde te brengen. Dit gebeurt zo snel mogelijk.

Melding start op stageplaats

Zodra de student wordt aangenomen op de stageplaats dient hij dit te laten weten aan de stagebegeleiding van de VUB (via het invullen van volgende link: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1_Otra1pTCoNFupIxS3T5qn45KU50NaDJS-q-a45vVM/edit#gid=0). Zo snel mogelijk na het overeenkomen van de samenwerking en ten laatste op de 1^e werkdag na de lentevakantie ondertekenen de student en de stagementor de stageovereenkomst. Deze keuze staat vast en is in principe onherroepbaar. De stage overeenkomst wordt bezorgt voor de lentevakantie in de 1^e master aan de stagementoren van de VUB (zie p. 6 voor contactgegevens).

Gelieve bij het invullen van het google docs document zeker je concrete start- en einddatum in te geven, op basis hiervan worden de eindevaluatie gesprekken ingepland!

Studenten die zich uiterlijk op de 1ste werkdag na de lentevakantie niet hebben aangemeld bij de stagebegeleiding, dienen zich te verantwoorden bij de stageverantwoordelijke.

Stageovereenkomst

Student en stagementor overleggen de begindatum van de stage alsook wordt de stageovereenkomst door beiden ondertekend en ingevuld: de startdatum van de stage, de voorziene einddatum, het naleven van de deontologische code, de organisatie van de verschillende evaluaties en de omschrijving van de stageopdrachten (uitgebreid!).

Dit document wordt **vóór de aanvang** van de stage en vanaf het moment van toezegging van de stageplaats per mail doorgestuurd naar één van de stagebegeleiders van de VUB (zie p. 6 voor contactgegevens).

Na inhoudelijke goedkeuring zal de stagebeleiding het stagecontract digitaal ondertekenen en per mail opnieuw aan de student bezorgen. Vervolgens bezorgt de student het finale contract aan zijn stagementor.

Let wel: om in orde te zijn voor de verzekering dient de stageovereenkomst finaal goedgekeurd te zijn vóór aanvang van de stage, alsook in het bezit van de VUB te zijn.

Hou bovendien ook rekening met de **voorwaarden** om je stage te mogen starten! Indien je niet aan deze voorwaarden voldoet en toch de stage aanvat, dan ben je genoodzaakt om de stage alsnog stop te zetten.

Verzekering

De VUB-studenten zijn tijdens hun stage verzekerd door de VUB-polissen tegen lichamelijke ongevallen en burgerlijke en beroepsaansprakelijkheid. **Geen ondertekend stagecontract is geen verzekering.**

De ondertekende stageovereenkomst (blanco terug te vinden op canvas, zie boven voor meer informatie) vormt het bewijs van verzekering. Dit contract dient ondertekent te zijn **voor aanvang van de eerste stagedag.**

Beoordeling en evaluatieformulieren

Er wordt verwacht dat de stagementor regelmatig feedback geeft aan de stagiair opdat deze in staat is zijn functioneren zo goed mogelijk te beoordelen en aan te passen aan de vereisten van de stage.

Zowel de stageorganisatie, als de VUB behouden het recht om de stage voortijdig te beëindigen. Ook bij voortijdige beëindiging van de stage wordt een eindevaluatie ingevuld door de stagementor. **Indien minder dan 475u stage werd gepresteerd door de student, dient de volledige stagetijd opnieuw te worden gepresteerd.** Vanaf 475 gepresterde uren stage zal de tussentijdse evaluatie richtinggevend zijn voor de bepaling van het aantal nog te presteren uren.

Drie formele momenten van beoordeling op verschillende tijdstippen in het stageproces worden eveneens voorzien aan de hand van specifieke beoordelingsformulieren (terug te vinden in de bijlagen van de richtlijnen en op canvas). Op deze documenten kan de stagementor eveneens aangeven of hij al dan niet wenst gecontacteerd te worden door iemand van de stagebegeleiding, aangaande het stageproces van de desbetreffende student.

De stagiair vraagt tijdig aan de stagementor een afspraak voor deze evaluatiegesprekken. Het gesprek van de eindbeoordeling wordt door de stagebegeleider van de VUB georganiseerd. De data hiervan wordt bekend gemaakt in het begin van het academiejaar. De student is verantwoordelijk voor de communicatie van deze datum naar de stageplaats.

Alle beoordelingsformulieren worden binnen de 24u na het evaluatiemoment door de student zelf via Canvas geüpload (onder 'Opdrachten').

In het belang van alle betrokkenen is het aangewezen om problemen tijdig te bespreken met de stagebegeleider of stageverantwoordelijke en desgevallend de tussentijdse evaluatie niet af te wachten. Op de papieren van de eindevaluatie staan richtlijnen wanneer de stagebegeleiding gecontacteerd dient te worden.

1. Eerste follow up: na 4 weken

Deze eerste beoordeling peilt naar het functioneren van de stagiair tijdens de inlooperperiode.

In deze periode heeft de stagiair kennis gemaakt met de dienst, de teamleden, het testmateriaal, de werkzaamheden leren kennen en observaties uitgevoerd. Aan het eind van deze inwerkingsfase wordt verwacht dat de stagiair begonnen is met het zelfstandig uitvoeren van stageactiviteiten.

Indien er zich in deze eerste weken moeilijkheden hebben voorgedaan, moet er contact opgenomen worden met de stagebegeleiding. Zowel de student, als de stagementor kunnen hiertoe het initiatief nemen.

Bij dit evaluatiedocument dient de student eveneens een persoonlijke **reflectie** (maximum 1 pagina) te schrijven over zijn eigen beleving en functioneren op de stageplaats.

Deze twee documenten (evaluatieformulier & persoonlijke reflectie) worden binnen de 24u na het evaluatiemoment door de student geüpload via Canvas (onder 'Opdrachten').

2. Tussentijdse evaluatie

Na 475u stage vindt een tweede evaluatiemoment plaats.

De stagementor bespreekt samen met de stagiair hoe het leerproces in de eerste helft van de stage verlopen is en wat de aandachtspunten en doelstellingen zijn voor de verderzetting van de stage. Op het evaluatieformulier worden de accenten van deze evaluatie weergegeven in enkele scores en in een beknopte kwalitatieve beschrijving.

Bij deze tussentijdse evaluatie dient de student eveneens een persoonlijke **reflectie** (maximum 2 pagina's) te schrijven over zijn eigen beleving en functioneren op de stageplaats. Deze twee documenten (evaluatieformulier & reflectie) worden binnen de 24u na het evaluatiemoment door de student geüpload via Canvas (onder 'Opdrachten').

3. Eindevaluatie

Na afloop van de stage wordt een eindevaluatie georganiseerd samen met de stagebegeleider van de VUB. Deze gaat standaard door via Zoom. De link voor dit gesprek is terug te vinden onder de aankondigingen op canvas. Wanneer er moeilijkheden zijn (geweest) gedurende de stage kan ook aangevraagd worden om de eindevaluatie live te laten doorgaan op de stageplek. Hiervoor neemt de student best tijdig contact op met de stagebegeleider van de VUB. Het doel van de eindevaluatie is om het functioneren van de student doorheen de hele stageperiode te bespreken. De datum van de eindevaluatie wordt door de stagebegeleider van de VUB bekend gemaakt via Canvas, het is aan de student om deze datum door te geven aan de stagementor.

In de eerste plaats geeft de stagiair weer hoe de stage is verlopen. Hij doet verslag van het leerproces dat hij doorgemaakt heeft, staat stil bij zijn eigen functioneren en blikkt vooruit op de toekomst m.b.t. het beroep van klinisch psycholoog in relatie tot zijn eigen persoonlijkheid en competenties. Bij deze zelfevaluatie houdt de student rekening met de feedback uit de supervisies en vorige evaluaties.

Vervolgens geeft de stagementor zijn evaluatie over het functioneren van de stagiair weer. Hij gaat na of aan de verwachtingen voldaan werd en of de doelstellingen van de stage bereikt werden. Een kwalitatief oordeel wordt uitgesproken over de stage, o.a. door aan te geven wat de sterke kanten zijn van de student, alsook blijvende aandachtspunten. De evaluatieformulieren kunnen in dit beoordelingsgesprek een leidraad vormen. Er wordt aan de stagementor eveneens gevraagd om de professionele vaardigheden kwantitatief te beoordelen (zie verder 'Stage Klinische Psychologie Eindevaluatie'). Dit in vergelijking met de prestatie die normaliter zou worden verwacht van een nieuwe betaalde werknemer in de functie van psycholoog (weliswaar zonder eerdere werkervaring). De stagebegeleider neemt deel aan het gesprek en vraagt waar nodig toelichting en verduidelijking. De eindscore van de stage wordt bepaald in onderling overleg tussen de stagementor van de stageplaats en de stagebegeleiding van de VUB. Het formulier "eindevaluatie" wordt samen met het stageverslag opgeladen in Canvas ten laatste vier weken na de eindevaluatie. Indien deze periode geen vier weken bedraagt is de uiterste datum de eerste dag van de tweede examenperiode van de eerste zittijd.

Seminaries Klinische Stages

Doorheen het academiejaar organiseert de stagebegeleiding twee seminaries rond verschillende thema's (afstand/nabijheid, therapeutische basisvaardigheden en valkuilen). De student dient zichzelf voor deze twee seminaries zelf in te schrijven via canvas. **De student volgt eerst seminarie A, dan seminarie B.** Best beiden gedurende de stage. Tijdens deze seminaries wordt een actieve inbreng van de student verwacht. **De aanwezigheid op deze sessies is verplicht.** Niet aanwezig zijn in een van de seminaries zorgt onherroepelijk voor een afwezig in de eerste zittijd.

Voor aanvang van het tweede seminarie dient de student zelf een verslag uit te werken (minimum 2 en maximum 4 pagina's) en in te dienen via de opdrachten op canvas. Hierin beschrijft de student mogelijke valkuilen of moeilijkheden die hij/zij ervaart op de stageplaats. De student reflecteert over deze valkuilen, de oorsprong van de valkuilen en geeft aan hoe deze hem/haar beïnvloeden tijdens het psychologisch werk. De student werkt een onderbouwde aanpak uit van hoe hij/zij met deze moeilijkheden kan omgaan. Hiervoor wordt minstens naar één wetenschappelijke bron gerefereerd. Lay-out van dit verslag volgt dezelfde APA richtlijnen als de thesis. De inhoud van deze opdracht wordt nadien besproken in het tweede seminarie. Niet indienen van de opdracht voor aanvang van het tweede seminarie zorgt onherroepelijk voor een afwezig in de eerste zittijd.

De participatie tijdens de seminaries, alsook de seminarieverslagen worden geëvalueerd. De gevolgde seminaries maken géén deel uit van de te presteren 950 uren stage.

Tot slot wordt er voor alle studenten een aanvullend dag-seminarie ingericht (**verplichte aanwezigheid**) met gastsprekers over verschillende onderwerpen. Dit seminarie gaat meestal door in de maand maart. Studenten die in het buitenland stage lopen en niet kunnen meevolgen, dienen een vervangopdracht aan te vragen. Niet aanwezig zijn tijdens de seminariedag zorgt onherroepelijk voor een afwezig in de eerste zittijd.

De seminaries 'Klinische stage' willen een forum zijn dat de studenten de gelegenheid biedt om ervaringen te delen en samen te reflecteren over relevante thema's waar men als stagiair klinische psychologie mee geconfronteerd wordt. De studenten krijgen zo de kans om kennis te maken met het ruimere werkveld en de praktijkwerkzaamheden van de klinisch psycholoog.

De stage wordt afgesloten met het stageverslag dat volgende rubrieken (in opgegeven volgorde) dient te bevatten:

1. Voorstelling stageplaats (1 pagina)

De organisatie, werkzaamheden en het theoretisch kader van de stageplaats worden beknopt op één pagina beschreven.

2. Stageactiviteiten (2 pagina's)

Hier rapporteert de student beknopt welke activiteiten hij heeft uitgevoerd, welke beroepsvaardigheden hierbij aan bod kwamen en hoeveel tijd gespendeerd werd aan de verschillende taken. Dit alles wordt overzichtelijk voorgesteld op maximaal twee pagina's.

3. Casus (min. 4 en max 6 pagina's)

Met de gevalsbeschrijving van één cliënt/patiënt illustreert de student hoe hij zich het professioneel handelen heeft eigen gemaakt. Het stuk van de casus betreft tussen de vier en de zes pagina's.

Volgende onderdelen worden beknopt beschreven:

- Relevante achtergrondgegevens van de cliënt/patiënt
- Hulpvraag van de cliënt/patiënt bij aanmelding
- Voorlopige probleemsamenhang
- Behandelingsplan
- Uitvoering van behandeling / begeleiding
 - o Hij motiveert hierbij zijn keuze. Verder besteedt de student ook uitgebreid aandacht aan reflecties over het eigen functioneren met betrekking tot de casus
 - o bv. hoe heb je het contact met de cliënt/patiënt ervaren, wat deed de cliënt/patiënt met jou, welke thema's raakten jou of vond je moeilijk en waarom, wat liep er goed, wat zou je nu anders doen moest je deze casus opnieuw begeleiden, wat heb je er uit geleerd,...).
 - o Je neemt ons dus mee in je eigen leerproces doorheen de begeleiding van je casus.

Alle gegevens over de patiënt of cliënt worden volledig **geanonimiseerd** weergegeven.

4. Leerproces en persoonlijk functioneren (min. 3 pagina's)

In deze laatste rubriek doet de student verslag van het leerproces en evalueert hij zijn eigen functioneren op de stageplaats. Hij beschrijft hoe de stage ervaren werd en koppelt deze ervaringen terug aan de doelstellingen van de stage. De beschrijving van het leerproces/persoonlijk functioneren omvat 3 pagina's en kan georganiseerd worden aan de hand van volgende metaforen:

- De waterbron staat voor je stageplaats: wat heeft de stage je geboden en hoe is de stage een bron van ontwikkeling geweest?
- De bergen staan voor je kwaliteiten. Welke positieve eigenschappen worden gewaardeerd?
- De open schatkist staat voor de schatten en kwaliteiten die je doorheen je stage hebt ontdekt en waarvan je niet wist dat je ze had.
- De rots staat voor waar je je verbonden mee voelt en waar je waarde aan hecht. Het zijn ook vaardigheden waar je trouw aan wil blijven en rotsvast wil behouden.
- De vulkaan staat voor zaken die je storen, die je vervelend vindt en waar je het moeilijk mee hebt.
- Het moeras staat voor je valkuilen, je kleine kantjes en minder goede eigenschappen. Waar worstel je nog mee en hoe kan je hier in groeien?
- Het meertje staat voor de schatten waarvan je in de nabije of verre toekomst nog meer wil. Het zijn doelen waar je naar streeft, die je graag wil bereiken en verwezenlijken. Het zijn competenties, vaardigheden en kennis die je verder wil ontwikkelen.

Een stageverslag telt minimaal 10 en maximaal 12 pagina's. Lay-out van het stageverslag volgt dezelfde APA richtlijnen als de thesis.

Het stageverslag wordt online ingediend via Canvas (opdrachten), ten laatste 4 weken na de eindevaluatie. Het stageverslag wordt zowel aan de stagementor als de stagebegeleider van de VUB bezorgd worden.

Het stageverslag moet ten laatste vier weken na de eindevaluatie worden ingediend (samen met het formulier eindbeoordeling). Indien deze periode geen vier weken kan bedragen wegens einde academiejaar, is de uiterste datum de eerste dag van de tweede examenperiode van de eerste zittijd (juni). De deadlines worden duidelijk aangegeven onder opdrachten op canvas. Het exemplaar voor de stagebegeleiding van de VUB wordt - net zoals de evaluatie formulieren - via Canvas geüpload. Niet tijdig indienen van het stageverslag zorgt onherroepelijk voor een afwezig in de eerste zittijd.

Studenten die een buitenlandse stage lopen, dienen hetzelfde stageverslag te maken zoals hierboven beschreven. Studenten die op verschillende afdelingen

stage lopen, dienen dit toe te lichten in de voorstelling stageplaats maar maken één casus en één leerproces. Studenten die twee deeltijdse stages combineren, maken 2 volledige stageverslagen, één voor elke stageplaats. Dit geldt ook voor een deeltijdse stage in het buitenland en een deeltijdse stage in België.

Punten

De score op de klinische stage bestaat uit een cijfer op 20 dat toegekend wordt door de eindverantwoordelijke in samenspraak met de stagebegeleider. Deze score is gebaseerd op:

1. De evaluatie van de stagementor, weergegeven in de beoordelings-formulieren en het eindevaluatiegesprek (2/3^e)
2. De seminarieverslagen, alsook deelname tijdens de drie seminars, algemene administratieve stiptheid en professionele houding (1/6^e)
3. Het stageverslag (1/6^e)

Punten kunnen enkel toegediend worden indien alle deel-opdrachten uit punt 2. en 3. ingediend zijn.

Deontologie

Tijdens de stage is de student gebonden aan het beroepsgeheim en moet hij de deontologische code van psychologen naleven. Deze deontologische code is te vinden op de website van de Belgische Federatie van Psychologen.

Buitenlandse stages

Voor buitenlandse stages gelden dezelfde regels als voor de niet-buitenlandse stages inzake doelstellingen, te presteren uren, evaluatiemomenten, stageverslag en beoordeling. De studenten houden eveneens een stagelogboek bij waarin dagelijks het aantal gepresteerde uren en activiteiten worden genoteerd en maken een vervangtaak voor de gemiste seminars.

Het eerste seminarie wordt voor de buitenlandse studenten vervangen door een vervangopdracht (min 4 - max 6 pagina's) over één van de thema's die behandeld worden tijdens de georganiseerde seminarie-bijeenkomsten op de VUB (afstand-nabijheid, echtheid, empathie, onvoorwaardelijke aanvaardig). In het verslag dienen volgende onderdelen aan bod te komen: theoretische onderbouwing, persoonlijke reflectie en voorbeelden (casus) uit de praktijk.

De opdracht voor het tweede seminarie over de valkuilen blijft voor buitenlandse studenten gewoon gelden, zij zullen dezelfde opdracht maken als reguliere studenten en deze voor het einde van hun stage indienen.

De seminariedag wordt vervangen door een derde opdracht: Op canvas onder opnames staan verschillende seminaries van gastsprekers (bv. psychodrama, psychose, suicidepreventie, kindreflex). De student mag 3 seminaries uitkiezen en bekijken. Achteraf wordt een korte reflectietaak van 1 A4 per seminarie gemaakt (in de lay out vereisten van de thesis) waarin de student aangeeft wat interessant was aan het seminarie en op welke manier de student denkt dit in de praktijk te kunnen implementeren.

In geval van een buitenlandse stage kunnen de stagementor(s), stagiair en stagebegeleider van de VUB niet samenkomen op de stageplaats om het functioneren van de student doorheen de stageperiode te bespreken. Daarom wordt de eindevaluatie georganiseerd op de stageplaats in aanwezigheid van slechts de student en de stagementor(en). Zij bespreken gezamenlijk het functioneren en vullen tegelijkertijd de evaluatieformulieren in. Na afloop van dit gesprek bezorgt de stagementor zo snel mogelijk het originele formulier met de cijfers (elektronisch of per aangetekend schrijven) aan de stagebegeleiding. Hier wordt een online overleg over ingepland tussen de student en de VUB stagebegeleider om de punten te bespreken.

De student dient binnen de maand na de beëindiging van de stage het stageverslag en het seminarie verslag (zie boven) up te loaden via Canvas, alsook een eindevaluatiegesprek te plannen met de stagebegeleiding op de VUB.

Bijlagen: Puntenformulieren

**STAGE KLINISCHE PSYCHOLOGIE
EERSTE FOLLOW UP**

Stagiair:.....

Stagementor(en):.....

Stageplaats:.....

Aanvang & verwacht einde stage:.....

Datum:.....

Na de eerste 4 weken of inwerkingsfase van de stage evalueert de stagementor deze inlooperperiode. De student bezorgt dit document zo spoedig mogelijk digitaal aan de stagebegeleider van de VUB (via opdrachten op canvas), samen met zijn persoonlijke reflectieverslag.

Algemene evaluatie:

	Onvoldoende vaardigheden	Voldoende vaardigheden	Sterke vaardigheden	Zeer sterke vaardigheden
<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing en inwerking op de stageplaats <ul style="list-style-type: none"> • Openheid, leerbereidheid • Inzicht in de werkzaamheden <ul style="list-style-type: none"> • Integratie in het team • Algemene inzet en medewerking 				

Kwalitatieve beoordeling:

-

-

Indien de student op minstens één aspect tekortkomingen vertoont, dient zowel de student, als de stagementor de betreffende stagebegeleider van de VUB te contacteren. Op die manier kunnen we stagetrajecten tijdig mee ondersteunen.

Indien er geen tekortkomingen zijn, maar de stagementor wenst toch graag ondersteuning betreffende het stagetraject van de stagiair(e), dan is het uiteraard mogelijk om alsnog contact op te nemen met de betreffende stagebegeleider van de VUB:

- Mevr. Marinka Ravhekar: Marinka.Ravhekar@vub.be
- Mevr. Inge Robin: inge.robin@vub.be
- Dr. Laura Gypen: laura.gypen@vub.be

**STAGE KLINISCHE PSYCHOLOGIE
TUSSENTIJDSE EVALUATIE**

Stagiair:.....

Stagementor(en):.....

Stageplaats:.....

Aanvang & verwacht einde stage:.....

Datum:.....

Halverwege de stageperiode evalueert de stagementor het 1ste deel van de stage, in functie van de taken en opdrachten die de student tot dan toe heeft kunnen en mogen uitoefenen. Het functioneren van de student tijdens het eerste deel van de stage wordt bevraagd aan de hand van een aantal beoordelingscriteria.

Voor elk item kan men 1 concreet cijfer geven.

- 0-4: Onvoldoende geschikt om psychologisch werk uit te voeren in de toekomst
- 5-6: Sterke tekortkomingen in de professionele vaardigheden
- 7-9: Matige tekortkomingen in de professionele vaardigheden
- 10-11: Voldoende vaardigheden
- 12-13: Goede vaardigheden
- 14-15: Zeer goede vaardigheden, op het niveau van onderscheiding
- 16-17: Uitstekende vaardigheden, op het niveau van grote onderscheiding
- 18-20: Meer dan uitstekende vaardigheden, uitzonderlijk, grootste onderscheiding

Indien een item niet van toepassing is, duidt men dit aan in de kolom "n.v.t.".

Na het invullen van de beoordelingscriteria wordt een korte kwalitatieve beschrijving gevraagd m.b.t. sterke eigenschappen en aandachtspunten.

De student bezorgt dit document digitaal aan de stagebegeleider van de VUB (via opdrachten op canvas), samen met zijn persoonlijke reflectieverslag.

ALGEMENE PROFESSIONELE VAARDIGHEDEN & PERSOONLIJKHEIDSASPECTEN

	cijfer	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> • Actieve medewerking, inzet, engagement, betrokkenheid, interesse <ul style="list-style-type: none"> • Constructieve bijdrage, ideeën • Betrouwbaarheid, gewetensvolheid • Stiptheid (aanwezigheid, afspraken) <ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheidszin • Efficiëntie, organisatie, werkritme, omgaan met werkdruk, flexibiliteit <ul style="list-style-type: none"> • Zelfwerkzaamheid, autonomie, initiatiefname • Integratie, collegialiteit & loyaliteit, functioneren in team • Openheid, relationele en communicatievaardigheid <ul style="list-style-type: none"> • Conflicthantering, omgaan met moeilijkheden • Zelfzekerheid & zelfvertrouwen bij uitoefenen van stageactiviteiten • Introspectievermogen, inzicht in eigen functioneren <ul style="list-style-type: none"> • Emotionele coping 		

**BEROEPSUITOEFENING
DIAGNOSTIEK**

	Cijfer	n.v.t
<ul style="list-style-type: none"> • Observaties • Keuze testing <ul style="list-style-type: none"> • Testafname & scoring • Interpretatie & verwerking • Vorming van klinisch beeld, fundering & argumentering <ul style="list-style-type: none"> • Theoretische onderbouw <ul style="list-style-type: none"> • Behandelingsadvies 		

BEROEPSUITOENENING

	Cijfer	n.v.t.
<p>THERAPEUTISCH WERK</p> <ul style="list-style-type: none">• Contact met patiënt / cliënt<ul style="list-style-type: none">• Afstandsregulatie• Empathie & invoelingsvermogen<ul style="list-style-type: none">• Gespreksvaardigheden• Inzicht in eigen processen, zichzelf gebruiken als instrument<ul style="list-style-type: none">• Inzicht in problematiek van patiënt / cliënt• Inzicht in therapeutisch proces, doelgericht werken• Theoretische onderbouw, fundering, hypothesestelling<ul style="list-style-type: none">• Begeleiden van groepen		
<p>VERSLAGGEVING</p> <ul style="list-style-type: none">• Schriftelijke verslaggeving en rapportering• Mondelinge verslaggeving op teamvergadering<ul style="list-style-type: none">• Mondelinge verslaggeving in supervisie		
<p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none">• Gebruik van vaktaal<ul style="list-style-type: none">• Ethisch en deontologisch handelen• Overleg met externe hulpverleningsinstanties<ul style="list-style-type: none">• Participatie aan stafvergaderingen• Projectmatig werk mbt beleid en organisatie		

Kwalitatieve beoordeling:

-

Indien de student op minstens één aspect tekortkomingen vertoont, dient zowel de student, als de stagementor de betreffende stagebegeleider van de VUB te contacteren. Op die manier kunnen we stagetrajecten tijdig mee ondersteunen.

Indien er geen tekortkomingen zijn, maar de stagementor wenst toch graag ondersteuning betreffende het stagetraject van de stagiair(e), dan is het uiteraard mogelijk om alsnog contact op te nemen met de betreffende stagebegeleider van de VUB:

- Dr. Laura Gypen: laura.gypen@vub.be
- Mevr. Inge Robin: Inge.robin@vub.be
- Mevr. Marinka Ravhekar: Marinka.Ravhekar@vub.be

Handtekening stagementor(en):

--

Faculty of Psychology & Educational
Sciences - Pleinlaan 2 - 1050 Brussels

Tel. + 32 (0) 2 629 25 22

Fax + 32 (0) 2 629 24 89

**STAGE KLINISCHE PSYCHOLOGIE
EINDEVALUATIE**

Stagiair:.....

Stagementor(en):.....

Stageplaats:.....

Aanvang & verwacht einde stage:.....

Datum:.....

Aan het einde van de stageperiode wordt de student geëvalueerd door de stagementor(en).

Het functioneren van de student tijdens de stage en het bereikte eindniveau als stagiair worden bevraagd aan de hand van een aantal beoordelingscriteria. Dit cijfer wordt toegekend in vergelijking met de prestatie die normaliter zou worden verwacht van een nieuwe betaalde werknemer in de functie van psycholoog (weliswaar zonder eerdere werkervaring).

Voor elk item kan men 1 concreet cijfer geven.

- 0-4: Onvoldoende geschikt om psychologisch werk uit te voeren in de toekomst
- 5-6: Sterke tekortkomingen in de professionele vaardigheden
- 7-9: Matige tekortkomingen in de professionele vaardigheden
- 10-11: Voldoende vaardigheden
- 12-13: Goede vaardigheden
- 14-15: Zeer goede vaardigheden, op het niveau van onderscheiding
- 16-17: Uitstekende vaardigheden, op het niveau van grote onderscheiding
- 18-20: Uitzonderlijke vaardigheden, grootste onderscheiding

Indien een item niet van toepassing is, duidt men dit aan in de kolom "n.v.t.".

Na het invullen van de beoordelingscriteria wordt een korte kwalitatieve beschrijving gevraagd m.b.t. sterke eigenschappen en aandachtspunten.

De totale eindscore wordt als volgt berekend:

- 2/3de wordt bepaald door het eindcijfer (zoals overeengekomen tussen de VUB en stagementor tijdens de eindevaluatie) en het gemiddelde van alle deelvaardigheden zoals gescoord op dit eindevaluatieformulier.
- 1/3de wordt bepaald door het stageverslag, het seminarieverslag en de deelname aan de seminars. Dit punt wordt bepaald door de stagebegeleider van de VUB.

ALGEMENE PROFESSIONELE VAARDIGHEDEN & PERSOONLIJKHEIDSASPECTEN

	cijfer	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> • Actieve medewerking, inzet en engagement, betrokkenheid, interesse <ul style="list-style-type: none"> • Constructieve bijdrage, ideeën • Betrouwbaarheid, gewetensvolheid • Stiptheid (aanwezigheid, afspraken) <ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheidszin • Efficiëntie, organisatie, werkritme, omgaan met werkdruk, flexibiliteit <ul style="list-style-type: none"> • Zelfwerkzaamheid, autonomie, initiatiefname • Integratie, collegialiteit & loyaliteit, functioneren in team • Openheid, relationele en communicatievaardigheid <ul style="list-style-type: none"> • Conflicthantering, omgaan met moeilijkheden • Zelfzekerheid & zelfvertrouwen bij uitoefenen van stageactiviteiten • Introspectievermogen, inzicht in eigen functioneren <ul style="list-style-type: none"> • Emotionele coping 		

**BEROEPSUITOEFENING
DIAGNOSTIEK**

	Cijfer	n.v.t
<ul style="list-style-type: none"> • Observaties <ul style="list-style-type: none"> • Keuze testing <ul style="list-style-type: none"> • Testafname & scoring • Interpretatie & verwerking • Vorming van klinisch beeld, fundering & argumentering <ul style="list-style-type: none"> • Theoretische onderbouw <ul style="list-style-type: none"> • Behandelingsadvies 		

BEROEPSUITOEFENING

	Cijfer	n.v.t.
<p>THERAPEUTISCH WERK</p> <ul style="list-style-type: none">• Contact met patiënt / cliënt<ul style="list-style-type: none">• Afstandsregulatie• Empathie & invoelingsvermogen<ul style="list-style-type: none">• Gespreksvaardigheden• Inzicht in eigen processen, zichzelf gebruiken als instrument<ul style="list-style-type: none">• Inzicht in problematiek van patiënt / cliënt• Inzicht in therapeutisch proces, doelgericht werken• Theoretische onderbouw, fundering, hypothesestelling<ul style="list-style-type: none">• Begeleiden van groepen		
<p>VERSLAGGEVING</p> <ul style="list-style-type: none">• Schriftelijke verslaggeving en rapportering• Mondelinge verslaggeving op teamvergadering<ul style="list-style-type: none">• Mondelinge verslaggeving in supervisie		
<p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none">• Gebruik van vaktaal<ul style="list-style-type: none">• Ethisch en deontologisch handelen• Overleg met externe hulpverleningsinstanties<ul style="list-style-type: none">• Participatie aan stafvergaderingen• Projectmatig werk mbt beleid en organisatie		

**EVOLUTIE &
BEROEPSBEKWAAMHEID (EINDNIVEAU)**

	cijfer	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none">• Globale vooruitgang en evolutie, leerproces<ul style="list-style-type: none">• Potentieel en groeimogelijkheden• Toepassing van theorie op praktijk• Algemene kwaliteit van psychologisch werk & competentie		

Beschrijving van het functioneren van de student op de stageplaats in functie van de toekomstige beroepsuitoefening als klinisch psycholoog:

Sterke eigenschappen:

Aandachtspunten:

Handtekening stagementor(en):

Faculty of Psychology & Educational
Sciences - Pleinlaan 2 - 1050 Brussels

Tel. + 32 (0) 2 629 25 22

Fax + 32 (0) 2 629 24 89